

Hallituksen esitys Eduskunnalle alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanomisen hyväksymisestä sekä laiksi Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi, että Suomi irtisanoa alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen. Sopimus on vanhentunut, eikä sillä ole käytännön merkitystä Suomen ja muiden sopimuspuolten välisissä suhteissa.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta al-

koholitavarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annettu laki kumottaisiin. Sopimuksen voimassaolo on päättynyt 9 päivänä kesäkuuta 2007 Ruotsin irtisanomisilmoituksen johdosta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittava sopimus

Alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittava sopimus (SopS 26/1925) on tehty Helsingissä 19 päivänä elokuuta 1925. Sopimuksen ovat allekirjoittaneet Suomen lisäksi Saksa, Tanska, Eesti, Latvia, Liettua, Norja, Puola ja Danzigin vapaakaupunki, Ruotsi sekä Sosialististen Neuvostotasavaltain Liitto. Suomi ratifioi sopimuksen 21 päivänä elokuuta 1925. Sopimus tuli voimaan 24 päivänä joulukuuta 1925. Sopimuksen pääasiallisena tarkoituksena on alkoholin ja muiden sopimuksessa tarkoitettujen alkoholitavaroiden meritse tapahtuvan salakuljetuksen ehkäiseminen sopimusosapuolten välillä.

Alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavaan sopimukseen liittyy 19 päivänä elokuuta 1925 allekirjoitettu päätöspöytäkirja, joka sisältää tiettyjä sopimusta tarkentavia määräyksiä ja sopimuspuolten antamat selitykset. Päätöspöytäkirjan nojalla Eesti, Suomi ja Sosialististen Neuvostotasa-

valtain Liitto ovat tehneet 19 päivänä elokuuta 1925 allekirjoitetun sopimuksen, joka koskee Suomenlahden valvonta-alueiden jakoa (SopS 26/1925). Sopimus on sopimuspuolten suhteen erottamaton osa alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavaa sopimusta.

Suomenlahden valvonta-alueiden jakoa koskevan sopimuksen 2 artiklan nojalla on tehty 22 huhtikuuta 1926 Viron, Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton välillä pöytäkirja sopimuksessa edellytetyistä kansainvälisistä meriteistä (SopS 20/1926). Pöytäkirjaan liittyy 22 päivänä huhtikuuta 1926 allekirjoitettu päätöspöytäkirja, joka sisältää pöytäkirjaa tarkentavia määräyksiä ja sopimuspuolten antamat selitykset.

Ruotsi on irtisanonut alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen 10 päivänä toukokuuta 2007. Sopimuksen 14 artiklan mukaisesti sopimuksen irtisanominen tulee Ruotsin osalta voimaan 10 päivänä toukokuuta 2008. Ruotsin irtisanomisilmoituksessa todetaan, että sopimus on vanhentunut, eikä sitä enää käytetä valvonnassa. Lisäksi irtisanomisilmoituksessa todetaan, että sopimus on vastoin Euroopan

yhteisön perustamissopimuksen 28, 29 ja 30 artiklan mukaista tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta sekä valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikumisesta ja valvonnasta annettua neuvoston direktiiviä (92/12/ETY) (jäljempänä järjestelmädirektiivi).

1.2 Sopimus Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavara- rain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi

Suomi ja Ruotsi ovat allekirjoittaneet Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1933 Suomen ja Ruotsin välisen sopimuksen yhteisestä valvonnasta alkoholitavara-ain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi (SopS 14—15/1934). Suomi ratifioi sopimuksen 17 päivänä maaliskuuta 1934 Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavara-ain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annetun lain (139/1934) nojalla. Sopimus tuli voimaan 7 päivänä huhtikuuta 1934.

Sopimuksen pääasiallinen tarkoitus on yhteisen valvonnan järjestäminen väkijuomia salakuljettavien alusten pääsyn ehkäisemiseksi Pohjanlahdelle. Yhteinen valvonta järjestetään Ahvenanmerellä sopimuksessa tarkemmin määritetyllä alueella. Kummankin maan asianomaisilla valvontaviranomaisilla on sopimuksen mukaan velvollisuus harjoittaa valvontaa kyseisellä alueella eli myös toisen valtion aluevesillä. Sopimuksen mukaan valvontaviranomaisten on noudatettava aluksen pysähdyttämisen, tarkastuksen ja takavarikoimisen edellytysten ja toimittamistavan sekä muun valvontahenkilökunnalle muuten kuuluvan toimivallan osalta sen valtion lakia, jonka aluevesillä valvontatoimintaa harjoitetaan.

Ruotsi on irtisanonut sopimuksen 9 päivänä toukokuuta 2007, minkä johdosta sopimuksen kansainvälinen voimassaolo on päätynyt sopimuksen 7 artiklan mukaisesti 9 päivänä kesäkuuta 2007. Ruotsin irtisanomisilmoituksessa todetaan, että sopimus on vanhentunut, eikä sitä ole enää sovellettu valvonnassa. Ruotsin irtisanomisilmoituksessa todetun mukaisesti sopimusta voidaan pi-

tää nykyoloissa vanhentuneena, eikä sillä ole enää käytännön merkitystä Suomen ja Ruotsin välisissä suhteissa.

Sopimuksen kansainvälisen voimassaolon päättymisen johdosta Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavara-ain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta annettu asetus (140/1934) on kumottu tasaval-
lan presidentin asetuksella (652/2007), joka tuli voimaan 9 päivänä kesäkuuta 2007.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Alkoholin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanomisen perustelut

Esityksessä pyydetään eduskunnan hyväksymistä alkoholitavara-ain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanomiselle.

Alkoholitavara-ain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen pääasiallisena tarkoituksena on ollut ehkäistä alkoholin ja muiden sopimuksessa tarkoitettujen alkoholitavaro-iden salakuljetus meritse sopimusosapuolten välillä. Sopimus on tehty kieltolain aikaan, jolloin alkoholin salakuljetus oli merkittävä ongelma. Sopimusta voidaan pitää nykyoloissa vanhentuneena, eikä sillä ole enää käytännön merkitystä Suomen ja muiden sopimuspuolten välisissä suhteissa.

Voidaan myös katsoa, että sopimusmääräykset, jotka koskevat tavaroiden liikkumista Euroopan unionin alueella eivät ole kaikilta osin sopusoinnussa Euroopan yhteisön oikeuden kanssa. On huomattava, että sopimuksen sopimuspuolet ovat Venäjää (Sosialististen Neuvostotasaval-
tain Liiton seuraaja) ja Norjaa lukuun ottamatta nykyisin Euroopan unionin jäsenvaltioita.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 28—30 artiklojen nojalla jäsenvaltioiden väliset tuonnin ja viennin määrälliset rajoitukset sekä kaikki vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ovat kiellettyjä lukuun ottamatta tiettyjä perusteita, jotka oikeuttavat poikkeamaan perustamissopimuksen määräyksistä. Sopimukseen sisältyy määräyksiä, jotka rajoittavat tosiasiallisesti alkoholin ja muiden

sopimuksessa tarkoitettujen alkoholitavaroiden tuontia ja vientiä. Tällaisia määräyksiä ovat esimerkiksi sopimuksen 2 artikla, jolla kielletään kokonaan alkoholitavaroiden vienti ulkomaille tiettyä tilavuutta pienemmillä aluksilla. Sopimuksen 3 artiklassa määrätään luvanvaraiseksi alkoholitavaroiden vienti ulkomaille tiettyä tilavuutta pienemmillä aluksilla. Lisäksi sopimuksessa on määräyksiä luvan myöntämisestä ja sen peruuttamisesta, alusten ulkomaille lähden edellytyksistä ja muita alkoholitavaroiden vientiin liittyviä määräyksiä. Sopimusmääräyksiä voidaan katsoa olevan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisen tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen vastaisia. Sopimusmääräykset, jotka koskevat alkoholin liikkumista jäsenvaltioista toiseen, eivät ole myöskään sopusoinnussa muun muassa valmisteveronalaisten tuotteiden liikkumista ja valvontaa sääntelevän järjestelmädirektiivin kanssa.

Edellä esitetyn perusteella olisi tarkoituksenmukaista irtisanoa alkoholin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittava sopimus. Sopimuksen 14 artiklan mukaan sopimuspuoli voi irtisanoutua sopimuksesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti Suomen hallitukselle, joka toimii sopimuksen tallettajana. Irtisanominen koskee ainoastaan sitä valtioita, joka sen on tehnyt. Sopimuksen 14 artiklan mukaan irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin Suomen hallitus on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen.

Alkoholin salakuljetuksen ehkäisemistä koskevan sopimuksen irtisanomisen yhteydessä ei ole tarpeen irtisanoa erikseen sopimuksen erottamattomana osana olevaa Eestin, Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton välistä sopimusta, joka koskee Suomenlahden valvonta-alueiden jakoa eikä Viron, Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton välillä sopimuksessa edellytetyistä kansainvälisistä meriteistä tehtyä pöytäkirjaa. Lisäksi edellä mainitun sopimuksen ja pöytäkirjan voimassaolon osalta niin sanotun Pariisin rauhansopimuksen (SopS 20/1947) 12 artiklassa määrätään seuraavaa:

1. Kukin Liittoutunut ja Liittynyt Valta ilmoittaa Suomelle kuuden kuukauden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, mitkä

Suomen kanssa ennen sotaa tehdyt kahdenkeskiset sopimukset se haluaa pitää voimassa tai saattaa uudelleen voimaan. Määräykset, jotka eivät ole sopusoinnussa tämän sopimuksen kanssa, on kuitenkin poistettava edellä mainituista sopimuksista.

2. Kaikki sellaiset sopimukset, joista ilmoitus täten on tehty, on rekisteröitävä Yhdistyneiden Kansakuntien sihteeristössä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaisesti.

3. Kaikki sellaiset sopimukset, joista ei ole täten ilmoitettu, on katsottava kumoutuneiksi.

Sosialististen Neuvostotasavaltain Liitto ei ole ilmoittanut haluavansa pitää voimassa tai saattaa uudelleen voimaan edellä mainittua sopimuksen erottamattomana osana olevaa sopimusta ja pöytäkirjaa (SopS 9/1948). Toisaalta Sosialististen Neuvostotasavaltain Liitto ei ole ilmoittanut sopimusta tai pöytäkirjaa kumotuiksi (SopS 14/1948) eikä niitä ole myöskään rekisteröity Yhdistyneiden kansakuntien sopimusrekisteriin. On myös mahdollista, että Sosialististen Neuvostotasavaltain Liitto on katsonut, että edellä mainittu Viron, Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton välillä tehty sopimus ja pöytäkirja ovat monenvälisiä sopimuksia, joita ei ole koskenut Pariisin rauhansopimuksen 12 artiklan mukainen menettely. Edellä tarkoitettua sopimuksen ja pöytäkirjan voimassaoloa voidaan pitää edellä esitetyn perusteella jossain määrin epäselvänä.

Siinäkin tapauksessa, että sopimuksen ja pöytäkirjan katsottaisiin olevan voimassa, niitä ei ole tarpeen irtisanoa erikseen. Sopimuksen erottamattomana osana olevassa Suomenlahden valvonta-alueiden jakoa koskevan sopimuksen 3 kohdassa määrätään, että se on ratifioitava ja että se tulee voimaan samana päivänä ja samalla tavoin kuin alkoholitavarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittava sopimus. Sen sijaan sopimuksen irtisanomisesta ei ole määrätty mitään. Koska sopimus on erottamaton osa alkoholin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavaa sopimusta eli pääsopimusta, sen voimassaolo päättynee pääsopimuksen voimassaolon lakkauttamalla erillistä irtisanomista.

Sopimuksessa edellytetyistä kansainvälisistä meriteistä tehdyssä pöytäkirjassa puoles-

taan määrätään, että se tulee voimaan ja voidaan irtisanoa samanaikaisesti ja samalla tavalla kuin edellä mainittu Viron, Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton välillä tehty sopimus. Siten pöytäkirjan irtisanomisen osalta olisi sovellettava samaa menettelyä kuin noudatetaan sopimuksen erottamattomana osana olevan sopimuksen irtisanomisen osalta.

Ottaen huomioon, että Suomenlahden valvonta-alueiden jakoa koskevan sopimuksen ja sopimuksessa edellytetyistä kansainvälisistä meriteistä tehdyn pöytäkirjan voimaantuloa ja irtisanomista koskevat määräykset liittyvät edellä esitetyn mukaisesti olennaisesti pääsopimukseen, voidaan katsoa, että ne tulevat irtisanotuiksi alkoholin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanomisen myötä.

2.2 Laki Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvikkeiden luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

Tarkoituksena on saattaa päätökseen Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvikkeiden luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen päättymiseen liittyvät menettelyt. Sopimuksen hyväksymisestä on aikanaan säädetty lailla, joka ehdotetaan nyt kumottavaksi.

Lain 1 §:n nojalla kumottaisiin Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvikkeiden luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annettu laki. Lain 2 § sisältäisi voimaantulosäännöksen.

3 Esityksen vaikutukset

Sopimukset ovat vanhentuneita eikä niitä ole sovellettu moniin vuosiin. Esityksellä ei ole organisaatio-, henkilöstö- tai muita vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Siitä on pyydetty lausunnot liikenne- ja

viestintäministeriöltä, oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä ja Tullihallitukselta.

5 Muut asiaan vaikuttavat seikat

Suomi toimii alkoholitarvikkeiden salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen tallettajavaltiona sopimuksen määräysten mukaisesti. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että valtio voi toimia tallettajana, vaikka ei ole sopimuksen sopimuspuoli. Sopimuksen irtisanomisesta huolimatta Suomi toimisi edelleen sopimuksen tallettajana.

6 Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Alkoholitarvikkeiden salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin tallettajana toimiva Suomen hallitus on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen. Irtisanomisilmoituksen antamisen jälkeen sopimuksen voimaansaattamisasetus on tarkoitus kumota asetuksella, joka tulee voimaan samana päivänä kuin irtisanominen tulee Suomen osalta voimaan.

7 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

7.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Valtiosopimuksen irtisanomisesta päättää tasavallan presidentti perustuslain 93 :n nojalla. Perustuslain 94 :n mukaan sopimuksen irtisanomiselle vaaditaan kuitenkin eduskunnan suostumus, jos kysymyksessä on sopimus, joka sisältää eduskunnan toimivaltaan kuuluvia määräyksiä. Sopimuksen irtisanominen vaatii eduskunnan suostumusta myös niissä tapauksissa, jolloin sopimuksen hyväksyminen aikaisemman valtiosäännön mukaan ei edellyttänyt eduskunnan suostumusta, mutta joka uuden perustuslain mukaan olisi vaatinut eduskunnan suostumuksen. Eduskunnan suostumus tarvitaan myös silloin, jos uudella sopimuksella korvataan tai muutoin kuin irtisanomalla lakkautetaan

eduskunnan toimivaltaan kuulunut aiempi sopimus (PeVL 18/2002 vp).

Eduskunnan perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos 1) määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, 4) määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvaimin luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehty sopimus on aikanaan saatettu voimaan lailla, koska se on sisältänyt lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Tällaisen sopimuksen irtisanominen edellyttää lähtökohtaisesti perustuslain 94 §:n mukaisesti eduskunnan hyväksymistä. Kahdenvälisen sopimuksen kansainvälisen voimassaolon jo lakattua ei eduskunnan mahdollisella suostumuksella sopimuksen lakkauttamiseen ole enää oikeudellista merkitystä, minkä vuoksi eduskunnan suostumus sopimuksen lakkauttamiseen ei ole tällaisessa tapauksessa tarpeen (StVM 50/2006 vp). Ottaen huomioon, että Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvaimin luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen kansainvälinen voimassaolo on päättynyt 9 päivänä kesäkuuta 2007 Ruotsin irtisanottua yksipuolisesti sopimuksen, ei eduskunnan suostumus sopimuksen lakkauttamiseen ole edellä esitetyn mukaisesti tarpeen.

Alkoholitarvaimin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittava sopimus on aikanaan saatettu voimaan asetuksella. Sopimus sisältää useita määräyksiä, jotka nykyisen käsityksen mukaan kuuluvat lainsäädännön alaan. Eduskunnan hyväksyminen sopimuksen irtisanomiselle on siten tarpeen.

Alkoholitarvaimin salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen 1 artikla sisältää alkoholitarvaimin määritelmän. Määritelmä vaikuttaa välillisesti lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen, ja tämän vuoksi sen voidaan katsoa kuuluvan itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp).

Sopimuksen 2—4 artiklat sisältävät määräyksiä alkoholitarvaimin vientiä koskevasta kiellosta ja luvanvaraisuudesta tietyn kokoisilla aluksilla. Kyseisten määräysten tarkoitusta asioista on säädettävä lailla. Määräykset luvanvaraisuudesta koskevat myös yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Määräykset kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 6 artikla velvoittaa säätämään 2—4 artiklan määräysten soveltamiseksi välttämättömistä rangaistuksista. Sopimuksen 10 artikla sisältää määräyksen, joka liittyy syyllisyysperiaatteeseen. Perustuslain 8 § sisältää laillisuusperiaatteen tärkeimmät ainesosat, joihin kuuluu vaatimus, jonka mukaan rikoksina rangaistavat teot on määriteltävä laissa. Tämä merkitsee sitä, että sellainen kansainvälinen velvoite, jolla Suomi sitoutuu kriminalisoimaan jonkin teon tai joidakin tekoja, kuuluu lainsäädännön alaan. Perustuslakivaliokunta on katsonut perustuslaista seuraavan myös sen, että Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta on säädettävä lailla (PeVL 4/1998 vp). Näin ollen 6 ja 10 artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Sopimuksen 10 artiklan määräykset aluksen käyttämisestä sakkojen tai muiden samanlaisten maksujen vakuutena koskevat yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita ja kuuluvat myös sen vuoksi lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 9 artikla oikeuttaa sopimusvaltion soveltamaan omia lakejaan salakuljetuksesta epäiltyihin aluksiin 12 meripeninkulman vyöhykkeellä omasta rannikostaan. Lisäksi artikla oikeuttaa salakuljetuksesta epäillyn aluksen takaa-ajon jatkamisen myös edellä mainitun vyöhykkeen ulkopuolelle käyttäen samoja oikeuksia kuin jos alus olisi pidätetty vyöhykkeen sisällä. Kyseiset määräykset oikeuttavat siten sopimusvaltioiden viranomaiset käyttämään toimivaltuuksiaan laajennetulla vyöhykkeellä, ei kuitenkaan

muun maan aluevesillä. Tällaisesta toimivaltuuksien käyttämisestä tulee säätää lailla.

Sopimuksen 11 artikla velvoittaa antamaan toiselle sopimuspuolelle tietoja salakuljetusta koskevista seikoista ja sitä harjoittavista henkilöistä sekä tietoja, jotka voivat helpottaa salakuljetuksen vastustamista. Määräyksestä voi seurata velvollisuus luovuttaa henkilötietoja ulkomaan viranomaisille. Ainakin osa 11 artiklassa tarkoitetuista tiedoista voi olla myös viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan nojalla salassa pidettäviä. Määräykset kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

7.2 Käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaan kansainvälisen veloitteen tai sen irtisanomisen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä. Jos ehdotus veloitteen hyväksymisestä koskee perustuslakia, se on kuitenkin hyväksyttävä päätöksellä, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Perustuslakivaliokunnan ja ulkoasianvaliokunnan kannan mukaan kansainvälisen veloitteen irtisanomista koskeva päätös voidaan tehdä yksinkertaisella äänten enemmistöllä (PeVM 10/1998 vp ja UaVL 6/1998 vp).

Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annettu laki on säädetty valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n mukaisessa

järjestyksessä. Perustuslakivaliokunta katsoi aikanaan asiasta antamassaan mietinnössä, että sellainen julkisen vallan käyttäminen, jota vieraan valtion viranomaiset Suomen valtion alueella harjoittaisivat sopimuksessa edellytetyllä tavalla, ei ollut perustuslakien mukaista (PeVM 6/1934 vp). Kyseinen sopimuksen hyväksymisestä annettu laki on valtiosääntöoikeudelliselta luonteeltaan niin sanottu poikkeuslaki. Tällainen perustuslainsäätämisyjärjestyksessä säädetty poikkeuslaki voidaan kumota tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä (HE 1/1998 vp).

Alkoholitarvarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen irtisanomisesta voidaan hallituksen käsityksen mukaan päättää äänten enemmistöllä ja lakiehdotus Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitarvarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi 19 päivänä elokuuta 1925 tehdyn alkoholitarvarain salakuljetuksen ehkäisemistä tarkoittavan sopimuksen (SopS 26/1925) irtisanomisen.

Eduskunnan hyväksyttäväksi annetaan samalla seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	päivänä maaliskuuta 1934 annettu laki (139/1934).
Tällä lailla kumotaan Suomen ja Ruotsin välillä yhteisestä valvonnasta alkoholitavarain luvattoman maahantuonnin ehkäisemiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä 17	2 § Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*